

Omskåret?

Alle landets helseregioner tilbyr åpne operasjoner

www.nkvts.no
www.nakmi.no

Denne brosjyren er utviklet av
Nasjonalt kunnskapssenter om vold
og traumatisk stress (NKVTS), i samar-
beid med NAKMI.
Brosjyren finnes elektronisk på våre
nettsider www.nkvts.no

Trykte eksemplarer kan bestilles på
postmottak@nkvts.unirand.no eller på
telefon 22 59 55 00.

I forbindelse med Regjeringens
handlingsplan mot kjønnslemlestelse
2008-2011, har NKVTS fått i oppdrag
å etablere en nasjonal kompetanse-
funksjon rettet mot kjønnslemlestelse.
NKVTS skal forske og gi råd og for-
midle kunnskap til fagfolk som jobber
innen feltet.

Design/kommunikasjon: Christine Istad
Foto: www.luth.no og Lars Sørli

Åpnende operasjon

Er du omskåret, kan du søke hjelp, uansett type inngrep du er utsatt for, eller når det skjedde

Alle landets helseregioner tilbyr åpnende operasjoner.

Dersom du har plager, som du tenker skyldes omskjæringen bør du søke hjelp så tidlig som mulig.

En åpnende operasjon består i å fjerne sammensyningen av kjønnsleppene.

Fordeler ved åpning

Fordelene med å la seg «åpne», er:

- å slippe smerter og ubehag som følger av omskjæringen
- etter operasjonen går det raskere å tisse, og en får ikke så lett infeksjoner i underlivet
- forbygge forekomst av cystedannelse
- forbygge problemer med å bli gravid
- menstruasjonsblodet kan passere fritt, og forløpe normalt
- mange opplever også økt seksuell nytelse

Jomfru

Åpningen berører ikke jomfruhinnen.

Et åpnende inngrep har ingen ting med jomfrudom å gjøre. Du kan fremdeles være jomfru selv om du ikke lenger er sydd sammen i underlivet.

Kroppen er din egen

Hva skjer på kvinneklinikken?

Jenter over 16 år bestemmer selv om de vil åpnes. Du kan selv kontakte kvinneklinikken på sykehuset som har taushetsplikt. Du kan også henvises av din fastlege. Alle kan ha med følge, det bestemmer du selv.

Samtaler

Etter at du er blitt henvist eller har tatt kontakt med kvinneklinikken, blir du innkalt til samtale hvis du ønsker det. Det blir snakket om hvorfor du ønsker å åpne, hvordan inngrepet skjer, og ulike problemer du kan ha behov for å snakke om.

I enkelte tilfeller kan du få behandling samme dag du møter opp. I andre tilfeller må du vente på operasjon. Det kan gå noe tid fra første gangs samtale, til du får tilbud om åpning, men ofte ikke mer enn to måneder.

Inngrepet

Ved inngrepet forsøker legene å gjenopprette normal anatomi (slik det var i underlivet før omskjæringen) for å redusere smerter og ubehag. Det innebærer også at de prøver å åpne området rundt klitoris dersom det er mulig og du ønsker det. Ved omfattende former for omskjæring er det vanskeligere å gjenopprette normal anatomi. Legen vil planlegge inngrepet i samråd med deg.

Inngrepet gjøres poliklinisk. Det vil si at du ikke innlegges på sykehuset. Inngrepet gjøres med lokalbedøvelse og det tar ca 30 minutter. Mindre-årige jenter blir tilbudt narkose. Dersom du har cyster eller det oppstår andre vanskeligheter kan inngrepet ta opp mot én time. Etter inngrepet kan du reise hjem samme dag og hvile deg. Du får med en veiledning for stell av operasjonssåret og resept på smertestillende medikamenter.

*En åpnende operasjon gir mange fordeler.
Det blir lettere å tisse.
Mange plager i underlivet vil forsvinne.
Menstruasjonen foreløper lettere.
Det er mindre fare for infeksjoner.*

Etter inngrepet

Smertestillende midler

Ved smerter skriver legen ut resept på smertestillende midler som du kan bruke de første dagene.

Sykemelding

For de fleste er det ikke nødvendig med sykemelding, men i noen tilfeller, der behandlingen har vært omfattende, kan det skrives ut noen dagers sykemelding. Om du trenger det, kan du få tilbud om samtale med psykolog. Du får også tilbud om attest for det medisinske inngrepet(behandling) du har gjort på klinikken.

Sting

Det er ikke nødvendig å fjerne stingene. De faller ut av seg selv i løpet av to-tre uker. Vanligvis er det ikke nødvendig med noen etterkontroll på klinikken.

Samleie

Like etter operasjonen vil det være fare for infeksjoner i såret. Derfor bør en voksen/ung kvinne ikke ha samleie i fire-seks uker etter inngrepet.

Åpning ved svangerskap

Å være lukket i underlivet under svangerskapet hindrer overvåkning av fosteret og kompliserer fødselen. Omskjæringen kan også gi problemer ved for eksempel tidlig vannavgang.

Det er viktig at en gravid kvinne som er lukket åpnes i god tid før termin. Det anbefales en åpnende operasjon først etter 16. svangerskapsuke. Behandlingen skjer kun i de ytre genitaliene og utgjør ingen fare for graviditeten.

*Det er ikke farlig.
Jomfrudommen blir bevart.
Du får bedøvelse og smertestillende.
Du må ta det rolig noen dager.
Vi har åpnet flere hundre jenter.
Vi har lang erfaring.
Det er en liten egenandel, ca kr 300.*

Sara Kahsay er jordmor
ved Oslo Universitetssykehus Ullevål

Kontaktadresser

I hver helseregion finnes en kvinneklinikk som har et spesielt ansvar for å følge opp jenter og kvinner som er omskåret. Klinikken tilbyr samtale, undersøkelse, behandling og eventuelt åpnende operasjon som kan gjøres på dagen. Du kan ta direkte kontakt eller få henvisning fra lege, helsesøster eller jordmor som har taushetsplikt og kan svare på spørsmål. Går du på skolen kan du kontakte skolehelsetjenesten.

Universitetssykehuset i Nord-Norge, Tromsø

Kontakt gynekologisk kvinneklinikk, fødepoliklinikk eller fødeavdeling, tlf 77 62 60 00.

Haukeland Universitetssykehus, Bergen

Kontakt kvinneklinikken via sentralbord, tlf 05300.

St. Olavs Hospital, Trondheim

Kontakt kvinneklinikken, tlf 72 57 12 12.

Stavanger Universitetssykehus (SUS),

Kontakt kvinneklinikken, sentralbord, tlf 05151.

Oslo Universitetssykehus Ullevål, har åpen kvinneklinikk hver fredag

Kontakt kvinneklinikken frem til kl 12, på tlf 22 11 98 44, kontaktperson Sara Kahsay, tlf 93 89 89 03.

Oslo Universitetssykehus Rikshospitalet

Kontakt kvinneklinikken, sentralbord, tlf 23 07 00 00.